

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
 на пів року 10 кор
 на чверть року . . . 5 кор
 на місяць 1.70 кор

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милої, віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Ганемана.

Рубрики звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламічні неопечатані вільні від порга. — Оголошена звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 3 і с. від стрічки.

Яскраве освітлене австрійського бюджету.

(X) Вівторок вечер почала бюджетова комісія державної ради розправу над підмогоюю предлогою і 69-мільоновим кредитом. По виводах міністра скарбу Козла, промовив др. Бернрайтер і в своїй промові подав яскравий образ фінансового положення Австрії, котрий тут в головних основах передаємо.

Др. Бернрайтер домагав ся передовсім, що належить собі уявити, куди заведе нас та запомогова політика, котру він приписує головню аграрному рухови. Аграрна політика, говорив він, перебуває тепер всюди велику еволюцію, в Німеччині, в Угорщині, а навіть там, де здавало ся, що там єдино рішає багатство земельне, іменно в Америці. Там ведуть аграрну політику у великім стилю яко педагогічно-технічний проблем з такою силою, на яку ми не можемо здобути ся. Рациональна аграрна політика повинна отже яко рівноправний чинник найти місце в загальній економічній політиці, але кошти сеї політики належать до бюджету, а не до запомогової акції. Землетрясеня, повени, посухи і т. п., що підриває вартість хліборобського капіталу, належать до запомогового кредиту.

В таких случаях є зовсім оправдані підмоги для пошкодованих, примусові будівлі, заборона вивозу панні, обмежене тарифу перевозових і т. п. Але точка тяжести спочиває в способі ужитя запомог. В тім напрямі роблено великі подихки і треба обдумати якусь ліпшу систему.

Але та запомогова політика має також бюджетову сторону. Від 1890—1905 р. вносять запомогові кредити 106,040,000 К. В остатнім лише пять-літню доходять они до 47.4 мільонів корон. Се є рід побічного бюджету, фінансовий чинник, котрий захитує правильність цілого нашого бюджетованя. Щоби оцінити грошеву господарку найблизшої будуччини, треба приглянути ся т. зв. переносним кредитам, котрих ужиткованє має бути фінансовим законом продовжене аж до 1905 р. Сі кредити вирости до розмірів лаявін. Поверховно виглядає, що бюджет має надвишку 1½ міль. корон, але приглянувши ся ближше, натрафимо на недобір, бо вже запомоговий кредит 15½ міль. корон, котрий належить до бюджету на р. 1905, спричиняє недобір. Переходовий недобір не є нічим таким страшним, наколи є житненна сила в державі і спроможність роздобути нові жерела доходів. Але що до того є наша будуччина вельми непевна. Наш бюджет є анемічний. Богато культурних задач треба відпочити, на надвижки не можна числити, а касові засоби зменшили ся. Що до загального економічного положення, то треба зазначити, що деяким промислам веде ся добре, деякі галузи роблять дужє добрі інтереси, але наслідком непевности нема підприємчивого духа, закуновує ся лише ренти, але не починає ся ніяких підприємств і се доводить до обниження процентової стопи.

Крім того треба собі виразно уявити, які зобовязаня дожидають нас в будуччині. Передовсім маємо тут нашу квоту на військові ціли, дальше надвижки у видатках при будові альпейских залізниць, будову триєстенської при-

стани і теперішню позицію рефундованя капіталу до касових засобів. Всі ті позиції вносять кругло суму 553 мільонів корон, отже запотребованє на оплату відсотків річно 23 мільони корон. З тими даними ми приневолени числити ся в найблизшій будуччині.

Про будову каналів не хочу вже й говорити, сподіваю ся лише, що міністер скарбу буде передовсім домагати ся докладного обчисленя коштів, поки позволить приступити до почину робіт. Так само треба мати на бачности евентуальність дволітньої служби військової, котра спричинить помноженє військових видатків, хоч доси не маємо ще певних чисел в тій справі.

Др. Бернрайтер, котрого промова зробила велике враженє в комісії, вказав на те, що всі ті задачі не дадуть ся перевести без парламенту і для того єго виводи треба вважати рішучим зазивом до уладженя парламентарних відносин і до хосенної роботи. Чи сей зазив буде мати дійсний успіх, чи державна рада отямить ся і зірве ся вже раз до такої хосенної роботи і вирве ся з семи-літнього застою, покаже недалека будуччина.

Просьвіта в Чехах.

Добрий примір—се ліпше, як найусильніше тєлкованє. Тому то і «Учитель» з огляду на шкільні відносини подає за примір чєске шкільництво і стараня євєсьлїности коло него.

З дат статистичних виходять — читаємо в дотичній нотатці — що найменший процент анальфаетів Австрії є в Чехах. Причина сєго

Хатина.

Сама одна.
 Як билина у полі стоїть і глядить безнадійно кругом себе.
 Бідна хатина.
 Тільки літ прожила... П'ятьдесятка то не жарти. Подруги, що разом провели тільки вік, обходять золоте весіля.
 А вона?
 Ха, ха, ха... золоте весіля... люди обходять. Чому? Пощо? Що вони зробили доброго, що радіють сердешні. Її весіля: жити, жити.
 І плили думки за думками, як вода в тихім Дунаю.
 Сірий осінній туман окружав її довкола. Не завважала сього, таж то тільки вже літ вона бачить те саме... А вражіня, спомини?...
 Ет...
 Спершу всьо її занимало.
 Весело гляділа на сьвітле сонце, що своїм благодатним промінєм зазірало у кожний куточок, добачуючи її найтайніші скритки Соловейків щебет в поблизкім гайку чарував її.
 І слухала та дивувалась.
 Весело на сьвітлі...
 Та стало ся щось, що не подібне було ані до щебету співака, ані до лучів сонця — щось, що її занепокоїло.
 Здрігнулась.

Камінний спокій утік і поглянула у низ.
 В її грудях заворушилось.
 То було нове життя. Ах, яке життя! Де її отім мріяти.
 Чарівне: «коханий, люба» часто звеніло чистим гомоном широго чувства, чувства, яке тільки живі розуміти можуть, чувства могутньої любови.
 Весело перебігали хвилі за хвилями, мов ті ясні хмарки на блакитнім овиді, що наче в піжмурки бавлять ся:
 — Де я?
 — Нема.
 — А ту!..
 Дивлячись на тих двоє, думала, що більшого щастя — долі нема на сьвітлі.
 Рай.
 І померкли ясні спомини про благодатнеє сонце, віщій спів соловія, а їх місце заняло раювання тих двоїх.
 Любили ся. Кохали ся. Звінчали ся. Історія звичайна.
 Та хаті було ніяково. Як то? Так скоро всьо покінчило ся. Невжеж се кінець? І глянула мовчки кругом тай заніміла з дива.
 Так скоро кінчать ся щастє людське?...
 Еге, щось цікавого.
 А воробчики, що гніздились в її чепурній прикрасі:
 — Цьвірінь, цьвірінь, ми щось знаємо, чиж не бачиш, чи не чуєш нічого?
 Прислухувалась так ревно, як наслухує ми-

ла над убитим коханком, чи живе. Придивилась добре і зрадїла.
 Новий кругозір.
 І житє плїло скорою, неперервною ходою.
 Волося її темніло. Незгодины життя тяжкі кождому, час — ворог її хат не падають.
 Бачила весіля, уродини, хрестини, бачила безжурні хвилі чоловіка, чула і його журу, знала також про нужду. Всьо видала, всьо чувала, всьо, що тільки життя дати може!
 А все стояла просто, дивувалась тай горділа — пишалась. Ось то она дає тому усьому захист!
 І слїдила кождий крок своїх жителїв, співчувала їм. Їх горе і її болїло, їх втіха її радувала. І так все.
 Гавканє пса, кудкудаканє курий, протяжний веселий рик коровиці її рівно тїшило, як і Катрю.
 Любо гляділа, як по подвірю вешталась дїтвора, весело викрикаючи, як маленький Сташко коня свого з березової запрути підганяє.
 — А добре бий, най болєс їде, підюджувала Маруся.
 — Гов, не так!
 І знов починали наново. Потому вона стала за коня, а він легонько поводив, кермуючи ніжно і наганяючи злегка коня...
 Веселе, щасливе хлопяче житя.
 Аж раз стало ся щось несподіваного. Зойк, плач, крик розлуки!
 Другої днини зійшло ся много народа, жін-

є та, що в Чехах учителі мають таку платню, котра їм вистарчає на жите і що там школою займає ся цілий загал суспільности так властители великих посіlostей, як і чайбіднійші робітники. Грошевими датками складають Чехи сотки тисячів корон на цілі просьвітні. Чеський учитель не потребує примирати голодом, може зайняти ся ліпше школою і своїм дальшим образованием. Як великий там постуи учителів на поли просьвітнім, можуть нам доказати самі праці учителів в численних фахових часописях.

В Чехах виходить більше як десять часописий фахових учительських, займаючих ся школою і вихованем дїтий, а навіть і часописи щоденні поміщують численні статі, відносячі ся до школи і постуи на просьвітнім поли. Дуже важним чинником в науці в школі є добрі підручники. Чехи розуміють се добре, бо самі для себе постарали ся о ліпші підручники, оперті на описах з життя народного, народної історії і народних подань. Наука ціла в школі народній опирає ся взагалі о жите народне і багатство свого рідного краю, а на другім пляні приходять доперва пізнанє інших країв, народів і їх відносин.

Найважнійшою справою, котрою займають ся часописи чеські, є средства помічні при науці в школі народній. Кожда школа дістає там від різних товариств наукових щораз то новійші і лучші образи до науки. На кождім поли науки працюють Чехи ревно, маючи на цілі завжди добро школи і просьвіту народу, для того они під зглядом просьвітним а також під зглядом материяльного положеня займають перше місце помежи краями австрійськими.

Зі справозданя чеської ради шкільної довідуюмо ся, що в році шкільнім 1902/3 було в Чехах взагалі 5713 шкіл. Чеських шкіл було 3314, а німецьких було 2399. З тих було чеських народних 2207 а виділових 481; німецьких шкіл народних було около 2000 а виділових до 190. В однім році 1902/3 прибуло 21 шкіл виділових чеських, а 7 шкіл виділових німецьких. Школа виділова розвиває ся там дуже красно. Нарід єї радо підпире своїми фондами, бо она приготує велике число дїтий до життя практичного; з неї виходить молодіж і посв'ячує ся промислови, торговлі і ремеслу. Образований і інтелігентний купець чи промисловець, а також і рільник се велике багатство краю.

Політичний перегляд.

В часі, коли палата послів ніяк не хоче наклонити ся до якогось рішучого кроку задля покінчення дотеперішнього безробітя, має намір

ки заплакати з сьвічками у руках. Протяжний сумний спів... то говоренє якогось дивно одітого мужчини... і знов плач... то всьо зворушило її і вона здригнулась вдруге і похилилась з туги.

Ах! Як тяжко мати серце!...
Господаря не стало.

Діти-підростки не вганяють вже більше по подвію.

Дивувалась хатина, дивувалась тай з подиву завмерла.

Людське горе, злидні — якїж немилосерві.
А сонце все сьвітило і не дивувалось, соловеїко дальше щebetав.

Цікаві горобці неодну байку оповіли старовиві смерком, колишучи її до снау або равним ранком, лаштуючись у дорогу.

Освоїлась з тим всім.

Вона пригадує собі, що ще раз побачила того дивно одітого чоловіка і много людий.

Самітність.

Тільки вітер свище крізь вибиті віконця. Сніг засипав її нутро і — ніхто не поглянув на ню бідну, скулену від зимна.

І склонила голову ще низше.

Всьо вимерло — нічо не ворухнулось. А рона ще живе. Стах і Маруся помандрували у сьвіт долі-хліба шукати.

Довго дивилась за ними осирочена хатина, очікувала, надіялась, що ось-ось повернуть бідняги. Довго випитувалась всезнайків-цвіркунів, та ті лиш головками крутили.

А тимчасом кости болять, старість не радість; давненькі підпори не піддержують гаразд.

палата панів прийняти на себе ініціативу до акції задля урухомлення парламенту. Вчора відбуло ся засіданє палати панів, на яким по вичерпаню дневного порядку кн. Шенбург поставив внесенє на вибір комісії з 15 членів, в цілі зміни регуляміну державної ради. Бесідник вказуючи на се, що парламент вже не функціонує від 7 літ, доказував, що палата панів має обовязок поспішити державі з ратунком і запобічи обструкції, якої жерело лежить в національних квестиях. Се внесенє не має зовсім значіння провокації, але є тільки противдїланем лихови. Палата панів сповніє в сей спосіб тільки свій обовязок супротив конституції і держави (оплески). При кінці засіданя прийнято внесенє кн. Шенбурга односторонно.

На Угорщині веде ся дальша агітація так ліберальної партії, підпирочної президента кабінету гр. Тісу, що до урухомлення сойму, як і опозиції, яка за ніяку ціну не хоче допустити до обострення парламентарного регуляміну. В богато містах відбули ся збори, на яких ухвалено признанє і подяку гр. Тісі, а як R I Congression z Будапешту доносить, поголоски, ширені опозицією про мнїмі незгоди в нутрі кабінету та про захитанє задля того становиска гр. Тіси, не мають жадної підстави. Становиско гр. Тіси є зовсім сильне, а в лоні ліберальної партії панує згода тим трівкіїша, що усунули ся непевні живла. В поважних політичних кругах панує пересьвідченє, що гр. Тісі удасть ся переломити всякі труднощі.

Між Австрією а Туреччиною, як доносять з Відня, заносить ся на поважний конфлікт. Причину до того подали начальні турецькі власти в пристані Скутарі. Тамешні турецькі урядники цлові при помочи жандармів не хотіли перепустити австрійської пошти і опирали ся тому насильно, мимо інтервенції австрійського консуля. В наслідок сего наш консуль зажадав до трех днів зложеня з уряду і покараня директора цлового уряду, як і начальника жандармерії. Речинець, установлений консулем, кінчить ся нині в ночи. В разі, колиб не досить вчинено жаданю консуля, має австрійська ескадра, зложена з вежових панцирників «Габсбург», «Бабенберг» і «Арпад» та з трех кружляків під проводом адмірала Петрусєкого, поплисти до пристані Скутарі, в цілі демонстрації. Ціла ся справа викликала у Відні велику сензацію.

Німецька експедиція до Абіссинії, щоби навязати торговельні зносини з краєм Менеліка, має вибрати ся з Берліна в біжучім місяці. На чолі посольства стане тайний радник легацияний др. Розен, а як товариші єго тайний радник легацияний гр. Виктор Айленбург, віцеконсуль Шілер і комерцияльний радник Буш,

І хлилась то в один то в другий бік, наче пробуєючи, як лекше буде спочати, але ще не давалась.

Вода протікала крізь стріху літом, а в зимі сердитий вітер засипав усюди снігом,—а то зимно? Так доскулювало!

А ту пізвідки порадоньки-потіхи.

А так хочеть ся жити.

Свище хуртовяна по всіх усюдах. Зимно пронимає її кости. Чує, що мусить вмерти.

— Ох, Боже, поможи то пере...

Не скінчила.

Тріск, ломіт, гук, шум... тільки і гляділа на той сьвіт Божий.

— — — — —

А сонце все ще дивилось. Дивилось і виділо.

Вертають обое, вже остануть ту... в своїй хаті...

???

Хаті? А деж вона? Та тут тільки купа румовища, мертвих та спорохнавілих платів і погнилих стовпів.

А все те вкрите білою скатертю наче по смертним килимом.

Ах, Боже милостивий...

А слюзи так линуть за... бідною хатиною.

— — — — —

Бібрка, 1. XII. 04.

Микола Ковальчук.

вікнці проф. др. Розен, знаток-природник. Для безпечности і репрезентації додана буде посольству ескорта з вибраних воєків гвардійського полку. Гвардійці одержать крім парадного мундуру, уніформ кольоніальних війск. Час треваня експедиції обчислений на 4 місяці. Гадка навязаня переговорів з Абіссинією доказує, що правлячі круги Німеччини не знеохотили ся зовсім досьвідами з Герерами та бажають утвердити своє становище серед держав, інтересованих в Африці. Вість про німецьку експедицію інтересує передовсім Італію, яка старала ся о зможенє своїх інтересів в Абіссинії, а відтак Англію, яка взагалі нехтним оком глядить на змаганя інших держав задля скріплення свого становиска в Африці.

Япаньско-російська війна.

Під Порт-Артуром.

Токіо стало дуже балакуче в точі Порт-Артура, а Петербург противно мовчить, як заклятий. В виду того інформації про стан облоги ограничені тільки до япаньско-англійських донесень зі столиці мікада. Стратегічне значінє занята «горба 203 метрів» ми вже розяснили; в виду того видають ся грубо пересадженими япаньські донесеня, але що успіхи Япанців все поступують трохи наперед, се певне. Тількиж не знати єще, коли край буде сим успіхам, де іменно кінчат ся ті «несподіванки» оборони, про які ми згадували в одній з попередних статей. На разі хочуть Япанці впевнити сьвіт, що порт-артурска ескадра вже знищена їх гранатами. До Токіо доносить Нодзу урядово, що від д. 3. до 5. с. м. обстрілювала япаньська артилерія кораблі в порт-артурській пристані. Деякі з них, як здає ся, «Победа» і «Ретвізан» влучені кількакратно. Дня 5. с. м. пополудни япанський набій влучив російську пороховню на полудне від Переюшан, і висадив єї у воздух. Через дві години опісля видно було на тім місці сильний полумінь. Того самого дня тяжкі армати вирядили російським кораблям зватні шкоди, між инцими над «Полтавою» бачено густий дим. Обляжаччі роботи ведуть ся день і ніч. В казаматах коло форту Ерлюшан для 4. с. м. забрано 2 російські скорострільні карабіни. Друге урядове донесенє з Токіо представляє справу богато трагічійше. Командант артилерії під Порт-Артуром обчисляє, що російські кораблі стали влучені причайпенше 134 набоями. Після обсервації з «горба 203 метрів» панцирник «Полтава» затонув, а «Ретвізан» є сильно похилений. Російська армія намагала з гори Аказава здобути «горб 203 метрів» однак єї відперто, а надто занято гору Аказава, яку Росіяни мусіли опустити д. 6. с. м. Того самого дня здобуто два вищі горби в близькости пристані Єзан. На прошенє Росіян призволено на шестигодичний розем в цілі похованя погибших. Бюро Райтера приносить з Токіо потвердженє про здобутє Япанцями гори Аказави, а надто вість про затопленє другого панцирника «Боян».

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядчо о вирівнанє залегlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНК П.

— Календар. В пятницю: руско-кат. Якова, Аліція препод.; римо кат. Леокадії. — В суботу: руско-кат. Якова перс. Романа; римо-кат. Пр. Д. М. з Льорето.

— 3 «Академічної Громади». В пятницю дня 9. с. м. о год. 1/27 вечером відбудеть ся в льокалю тов-а «Академічна Громада» довірочна нарада — в справі заложєня «Кружка народної просьвіти» в нідрі нашого Товариства. З огляду на важність і актуальність справи просить ся товаришів о як найчаслєнійшу участь. Участь товаришів-техніків з огляду на загальний характер справи вельми пожадана. За Виділ тов-а «Академічна Громада»: *Іван Яримович, Володимир Електорович.*

— Посв'яченє дому Читальні «Просьвіти» в Григорові, рогатинського повіта, відбуло ся дня 27. м. м. при величезнім здвизі селян з Григорова і сусідних сіл. Посв'яченя дому довершив

при асисті сімох священників місцевого парох о. Михайло Бачинський, що найбільше заслужив ся около его здвигнення. По посвяченню перший промовив о. Бачинський, висказуючи в імені читальні подяку ріжним особам, що причинили ся словом і ділом до устроєння певного огнища для про-вітного житя. Опісля забрав слово о. Пеленський з Київщини яко делегат філії «Просвіти» з Рогатина, висказуючи радість з нагоди сего свята та заграваючи зібраних теплими словами, навіяними щирим патріотичним чутем до дальшої праці над своєю просвітою і поступом. Яко третю точку програми відіграв аматорський кружок читальні «Першого Горальника» Льва Лопатинського. Гра аматорів вийшла дуже гарно. Відтак Гр. Свобода віддеклямував серед напруженої уваги слухачів «Празник у Такові» Ю. Федьковича. Ще не проговорили могучі слова буковинського поета, як розлили ся милі звуки нашої народної української пісні. Се квітинецький хор заспівав «Ребе та стогне» і «Козаченьку, куди йдеш?», а всі присутні разом «Ще не вмерла». На кінець наступила світла гостина при сердечній гутірці.

— **Виді політичного товариства «Народна Рада»** подає до відомости своїх членів, що звичайні загальні збори товариства відбудуть ся дня 26. н. ст. грудня 1904 в понеділок (другий день латинського Різдва) в льокалі товариства «Руска Бесіда» у Львові. (Ринок ч. 10 I пов.) о 10. год. рано з отсим порядком денним: 1) Відкрите зборів. 2) Звіт з діяльності виділу за рік 1904. 3) Касовий звіт. 4) Вибори голови і виділу. 5) Внески членів.

— **Красза рада ш-ільна** іменувала Романа Лисяка заступником учителя в I гімназії в Ряшеві і перенесла суплентів Ів. Маєрського з I реальної шк. до IV гімн. у Львові, а Віт. Рибчинського з IV гімн. до I реальної школи у Львові; іменувала Корнила Фрайгофа управителем 4-кл. школи в Лошнєві, кс. Ф. Дуткевича учит. римо-кат. релігії 4-кл. муж. школи в Кулякові; — управителями 2-кл. шкіл: Волдсл. Малопольського в Липинках, Алекс. Гіжовського в Пісках, Здисл. Кривку в Переворотнім, Людв. Гончаря в Дворах; учительками 2-кл. шкіл: Олену Михальську в Луковиці, Павл. Круг в Лисиничах Стан. Жұравку в Кростенку, — учителями (-льками) 1-кл. шкіл: Йос. Стресака в Лопони, Стан. Космача в Милівці, Матія Медвенського в Присетниці, Юлію Свачинську в Підшумлянцях.

— **Всесвітні вистави перед віками.** Панує загальна думка, що всесвітні вистави то спеціальність XIX. ст. Між тим вже 180 р. перед Христом Птольомей VI, король Єгипту зладив щось подібного. Его вистава обнімала передовсім різництво і годівлю худоби: 130 овець з Єгипції, 300 з Арабії, 25 білих волів з Індії. Управу вина представляв величезний віз, на котрім серед сніву 60 сатирів збирало виноград, а дальше з безчисленних бочок текло струями вино для гостей. Огородництво було представлено незвичайно богато. Як оком глянути, цілі поля покривали пахучі цвіти, рожі, льотоси, лаври. Ті дорогі цінні богацтва, допані ногами товни, видавали одурюючі пахощі. Штука була не менше богато заступлена. Сто мармурних статуй звірять представляло різбу, а безліч образів славних малярів в Сициону мали дати погляд о розвою малярства. Золота було цілими купами: пр. кілька величезних орлів із золота. Не менше цікава була вистава в р. 1404, уладжена татарским володарем Тамерляном. Наочний свідок оповідає, що се була вистава, на яку всі народи підбиті Тамерляном прислали свої найкрасніші плоди, вироби і твори штуки. Все те тонуло в морі цвітів. Пятьсот палат побудовано для представлення кожної штуки, кожного ремесла, кожного поля людської діяльності. Ткацтво було заступлене найгарнішими тканинами і диванами в світі. Тамерлян одушевлений своєю виставою годував величезні маси гостей, спалив цілі ліси на самі кухонні потреби, а вкінці рішав, що на час вистави вносить всі ріжніці між людьми.

— **Страшна месть мужа.** Робітник Яскульський в Медведєві над прускою границею переконав ся, що жінка зраджує его з місцевим побережником. Закинула в нїм жлїзда страшної мести. Виконав єї в той спосіб, що до лавиці в своїм мешканю прибв динамітовий патрон, від якого льонт пустив через стїну на двір і там засів ся. Коли побережник вийшов до хати і усїв з Яскульскою на лавиці, робітник запалив льонт. За хвилину задрожала хата від грому а в кімнаті між поторошеною обстановою найдено порозривані тіла побережника і Яскульської.

— **Сіоністи в Росії.** Відпоручник одесских сіоністів др. Сафїр був оноді з депутацією у міністра внутрішних справ ки. Мірського. Міністер прийняв депутацію прихильно і запевнив, що сіоністичні змагання не будуть спиновані правительством. Інакше сказати, міністер годить ся вповні на еміграцію жидів до Палестини.

— **Страшене.** Є люди, які дуже люблять страшити других. А страшуть они і малу дитину, розказуючи, що там десь в куті є «вова» і т. д. а відтак пуджають і старших, переберають ся за мерців та за духів. Такі «мудрі» вельми ра-

дують ся, як кого порядно налякають, а тимчасом нема слів достаточної нагани для таких дурних жартів. Одно, що таке страшене впливає дуже шкідливо на устрій нервовий страшених, а передовсім дітей, — друге, що страшене кінчить нераз дуже сумно і для того, хто других страшить. Ось один такий сваток И. Полїньський захотів перелякати свого приятеля. Тож овинувши ся простирахом, увійшов до его хати і кинув ся з криком на него тоді, коли він спав. Та сплячий зірвав ся з ліжка, схопив Полїньського за обшивку і викинув його через вікно на улицю. Наслідок того був такий, що Полїньський зломив собі 6 ребер і мабуть вже не поздоровіє, бо дорога, яку перебув з вікна приятеля до землі, виносила 2 поверхи. Діяло ся се в пенсильвєнськїм місточку Mahoney в Америці.

— **Красе Товариство кредитове урядників і священників** перенесло своє бюро до нового льокалю при ул. Рускій ч. 3, I пов. (камениця Стівропійського Інститута.)

— **Для Збаражчини.** Нові вибори до повітової ради в збаражскім повіті відбудуть ся з групи сільських громад 24. січня 1905, з групи міських громад дня 25. січня, а з групи більшої посілости дня 26. січня.

— **Дорога мапа.** Обсаджена дорогоцінними камінями мапа Франції, яку цар Николай II перед п'яти роками подарував Франції, єї «nation amie et albiée» дістане ся до музея Louvre в Парижі. Мапа обнімає поверх один квадратний метер і складає ся з мозаїки дорогоцінних камінїв. Кождий французский департамент представлений окремим дорогим каменем: нефритом, онїксом, маляхітом і т. п. Головні міста означені блискучими дорогіцинними камінями. І так прим. Париж представлений великим яскраво-червоным рубїном, Марсїлія смарагдом, Ліон діамантом, Бордо опалем, Ліль туркїсом і т. п. Великсть і вартість камінїв відповідає значіно поодиноким міст. Не можна в диву вийти, що цар не жалував сеї дорогоцінної мапи для Франції. Але чого то досі не роблено, щоби удержати російско-французку приязнь!

— **Затрата білявок.** Один англійский фізіолог дійшов на основі статистичних даних до висновку, що в недалекім часі не стане білявок. Чому? Він доказує, що у всіх досрелих волося значно темніє, у жінок більше як у мужчин, а до того число дітей з білявим волосем поступенно зменшує ся. Як причину сего явища наводять він ту обставину, що чорнявки у більшій мірі находять собі мужів, як білявки. На 100 білявок виходить замїж 55, а на 100 чорнявок 79. Учений пан уважає себе отже в праві думати, що за яких 70 літ особливо в Англії, Італії та взагалі полудневих краях не стане білявок. Шкода...

— **На бурсу руского Товариства педагогічного у Львові** ул. Вірменська ч. 2. зложили добровільні жертви грошєні і натуралїях в місяці надолїсти слїдуєчі добродїї: Грошєві: о. Козак 2 К, Віт. Михайло Мош з Ременова 3 К, о. Никола Гарасевич з Липинева 24 К, Товариство задатковоє в Глинїях 30 К, о. Михайло Цар з Мавкович 9 К, о. Іван Редєцкий з Морвич 3 К, о. Евгений Омеляньский від громади Пристані 34 К, о. Боберекский з акафисту з Миколаєва 2 К 40 с, о. П. Гаранюк в Остаповичах з акафистів 8 К, о. Павло Чехут сотр. з Вербиловець з акафистів 10 К, о. Пасєцкий парох в Чижикові 2 К, Дм. Шуль з празника в Шоломії 19 К 12 с, о. Павло Стукач з Писної 2 К 50 с, громада Чижиків з датків 8 К 6 с, Писиф Долошицкий з Добрусова 4 К, о. Михайло Цегельский від себе 2 К, від Камінки струм. 44 К 20 с, Демидчук Семен від Львова 1 К, и Мош з Ременова 2 К, др. Іван Мох в Глинїях 8 К; в натуралїях: Віт. о. Черевашинський з Кириці 30 кг. цибулі, громада Миколаїв коло Гаїв 14 кірців бульби, громада Підсонів 8 кірців бульби і троха канусти, о. Стрїльбицкий з Наварїї від парохїян і від себе 20 кірців бульби і троха ярини, п. Михайло Кочоровский від громади Миколаїв 6 міхів бульби і 1 міх канусти, о. Левицкий зі Звенигорода 5 мішків бульби і копу канусти. — *Комітет.*

— **Операция замість вязниці.** English Mechanic доносить про отсю подїю, яка лучила ся в Лондоні: Перед судом ставав кільканайцятїлїтний хлопець, який мимо молодого віку був вже налоговим піяком і алочинцем. Наглядним було, що малий злочинець терпить на умову недугу. При розправі мати обжалованого зізнала, що він ще як трилітня дитина упав і розбв собі голову і просила, аби лікарї зробили операцию на голові хлопця. Суд на те згодив ся. Хлопцеві перерізано череп голови і дійсно на вказанім місці найдено на мозку чирак, в яким було кілька дрібнєвких кусників покрушеної кости. Коли опісля хлопець виздоровів, зовсім змінився і став порядно вести ся.

— **Гумористика з поля війни.** До Standard-у доносять знад Шаго: Межи обома ворожими фронтами єтотъ горбок, а на нїм велика печера. В день криють ся там японські патрулі, а в ночи російскї. Недавно Японці покидаючи над ранком печеру, лишили в нїй фляшку коняку і лист до Москалів, аби не занецищувли печери, а зглядно, аби єї вичистили. Москалі

вдоволили бажаню Японців і оставили в печері рубля в листі з просьбою, аби Японці лагідно обходили ся з полонниками. Слїдуєчої ночи найшли лист від Японців, в яким послїдні доносили, що про долю російских полонників можна бути спокійним. На потвердженє того запевнення долучено фотографію, яка представляла, як полонених Москалів частують Японці горівкою і цїгарами. Дописуватель Standard-у додає, що згадана печера сповняє ролю міжнародної пошти межи обома ворожими таборами.

— **Дрібні вїсти.** З днем 1. січня 1905 отвераяють ся отсі нові почтові складниці: в Наконечнім коло Яворова, в Глудїї коло Долини, в Луковім коло Ліска, в Подлівці коло Порохника, в Окулицях коло Уєтя сільного і в Пільхові коло Розвадова. — Податкового поборця в Радлові, Семена Ковальчука, який утік по сиронєвіреню 7.260 К в податковім уряді, увязнено в Грималові і привезено на слїдство до Кракова. — Посадником м. Ярослава вибрано знова д-ра Адольфа Дїєціуса. — В Княжїм коло Золочева згорїло оноді сїм селянских господарств, вартости около 7.000 К. — В Кутах коло Радехова згорїла дня 5. с. р. горальня гр. Станислава Бадєнього. Шкода була обезпечена. — В Романівцї коло Терєбовлї загорїли насмерть 60-л. Федь. Білинський і 22-літня Анна Білинська. — В Суходолї коло Бібрки найдено на поли тіло убитой селянки Каськи Казновской. Підозрінго о убійство єї мужа Войтка арештовано.

— **Поетичний кутик.**
Червоным кругом сонце
Зайшло ген за горби
І шїтма землю крєє, —
Всьо мовкне довкруги.

Лип в моїй груди горе
Свою пісьнь затяла
І серед тиші почі
Опиром блуджу я...

У моїй груди, люба,
Вулкан жаром-полумьям бє,
Полумьям пристрасти, жадоби,
Він розірве ось-ось мене...

Один твій погляд, мила,
Його гнєть зможе угасити,
Один лиш погляд! — Я благаю!
Бо грудь моя вже не вдержить.

Ярослав Гордїньский.

Наука, штука, література.

— **Черновецка філія тов-а «Руска Школа»** видає під редакцією п. Іларія Кирбулицкого дрібні книжочки інтересного змісту і дешеві. В послїдних часах вийшли з них отсі брошурки: «Гостинець руским діточкам» ціна 5 с, «Втеча трох братів із турецької неволї» ціна 5 с, «Малий колядник» ціна 8 с і «Календарик для руских дітей, на 1905» ціна 10 с. — Замовляти ті брошурки належить у п. Іл. Карбулицкого, нар. учителя в Мамаївцях на Буковині.

— **Нова Метода записування руско-народной мелодїи.** Написав о. П. Бажанський. Львів 1904. Накладомъ автора. Стор. 25, 8^с.

— **З Фільгармонїї.** Концерт д-ра К. Завіловського згромадив дуже численну публіку, яка живо оплескувала цикл пісень, вибраних сїм разом улюблєним співаком. Хотяй вибір був вповні артистичний і дуже ріжнородний (на французській, італійській, німецькій і польській мовах) то все таки переважав ліричний кольорит в цілїм концертї. А здає ся, що се вражєне викликанє було головно прикметами інтерпретації співака, якого можна би назвати «ліричним тенором». Навіть найсильніші акценти виходять у него здержливо, наче навіяні сумом і зріано важені внутрішню рефлексєю, а не викликані імпульзивним відчутєм. При тім всім голос п. Завіловського рівний і повний, незвичайно широкї екалі, вискав богато на шляхотности металю від часу его торічного побуту, у Львові. Але співак може надто єще звертєть увагу на сю бездоганну емісію голосу і тму его вимова виходить неясно, мимо всего артизму в модульованю голосу.

Телеграми

з дни 8. грудня.

Льондон. В добре поінформованих кругах перечать, немов би австрійского адмірала Славна запрошено до розємної комісії в справі подїї коло Гуль.

Париж. Сенат по довшій нараді прийняв договор француско-англійский і француско-сіамский.

Петербург. Кн. Ухтомский одержав дозвіл на видаванє дневника з кінцем сего року. Дневник буде умірковано-поступовий.

Будапешт. Три-дневний процес проти посла Етвеса о обманства в часі єго адвокатської практики покінчив ся засудом Етвеса на три літа в'язниці і на утрату горожанських прав через 10 літ.

Петербург. Тутешний амбасадор турецкий Гусні-паша заявив редакторори «С-Петер. Газети», що лише Туреччина має право рішати в справі переїзду російської флоты чорноморської через Дарданелі.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні ординує у внутрішних недугах від 3-5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує при ул. Личаківській ч. 19 А від 11-12 і від 4-5.

ХРИСТИЯНЬСЬКИЙ КАЛЕНДАР МІСІОНАРЯ

на 1905 рк

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупні більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: Видавництво Чина св. Василя В. в Жовкві.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшний у Львові.

від 1. до 16. грудня 1904.

1) Орхестра. 2) Реклямограф. 3) Ella Olsen, славна данська субретка. 4) В суді, сценічний твір зі співами. 5) D. K. Thuarek, феноменальний жонглер. 6) Luisa Parge, трансформаційна співачка з псом співаючим куплети. 7) Родина Morgan, феноменальна партерова гімнастика. 8) Орхестра. 9) Gusta Nim, надзвичайна субретка. 10) Братя Steffens, комічні гімнастики. 11) Georg Gau, співаючий Август. 12) Miss Juliana і Franko Callay, феноменальні ручні ексцентрики. 13) Родина Гребнеф, подиву гідні танцюристи. 14) Біоскоп Езера, надзвичайна серія образів.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне. В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, льожі і І-рядні крісла можна їхати даром на представлєнє омнібусами Кольосоє, які ждуть коло Відєвської кавварії.

Лев Лопатинський. Беата і Гальшна трагедія з другої половини XVI віку в 5 актах. Ціна 1 К. Ще в р 1891. прихильно оцінена референтом краевого драматичного конкурсу, др. Евг. Олесницьким, а відтак перероблена наново, ся драма відзначає ся скондензованою акцією, трогачючими сценамп і вірними характерами на тлі історичного кольориту. Тому і в читаню не тратить свого вражіння. Набути можна в Старополітській книгарні у Львові.

Читайте!

Читайте!

Новне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗІЯ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золотеними витисками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10).

ПОЗІР! Свої до своїх! У нас самих сила!

Самі своє шастє будувати мемо, Самі могутній будинок здвигнемо, Котрого-б ніяка міць вже не звалила... Позір! Гукнімо усім докола: Всьо мем купувати в „Базарі Сокола“!

В „Сокольскім Базарі“—чого там не має?— Аж душа у тебе любо усьміхнеть ся, Такий товар добрий а таний дасть ся, Що аж твоє серце радісно витає. Як там раз купиш, певно будеш, Брате, В Базарі „Сокола“ усьо купувати...

Чогож тобі у склєни чужі ще ходити, В своїх купиш, Брате, сеж інтерес певний, Купиш добре й будеш патріот ще ревний, Бо своїм власним даєш заробити — Ніякий склєп з руским не піде у парі, Теж всьо купуйте в „Сокольскім Базарі“, при ул. Рускій ч. 1. у Львові.

(12-?) (ріг улиц Рускої і Бляхарської).

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

Table with 4 columns: o год., Приходять до Львова (головний дворець), o год., Відходять зі Львова (головний дворець). Rows list train times and destinations like Krakow, Berlin, Vienna, Prague, Lviv, etc.

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець: Брухович 6:42, 7:30 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:48 пополудні. 7:54 і 8:59 вечером. (до 11/9 вкл.) з Янова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/9) вкл., 10:10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в неділі і сьвята), зі Ширця 9:35 вечер. (1/6 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята), з Любіня вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділі і сьвята). ЗАМІТКА: Час середно-європейский рїкнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12. год. 36 мін. часу львівского. — Нічні години від 6. вечер до 5:53 рано об'єдєно рамками. — В місті продає білєти значайні агенція часописей П. Ст. Соколовского пасажа Галсмана 9, від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційне ц. к. залізнич. державних (ул. Красєцких ч. 5.) уданє повєсєнь в справах залізнич. продає білєти вського рода і розкладї їзди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудні, а в неділі і сьвята від 9. рано до 12. в полудне.

Кожний курець нехай домагає ся правдиво руских паперців: Козак, Кобзар, Гуцул. Цигаретові тутки: Козак, Федькович. Дістати можна всюди.